

Program

- Uppdatering om mässling
- Säsongsvirus
- Uppdatering om Hepatit A
- Det senaste från Strama
- Misstanke om aktiv tuberkulos

Nytt handlingsprogram mässling

Vid en smittspårning tas serologi på
medarbetare med osäker immunitet som
exponeras för mässling

Om medarbetare bedöms sakna immunitet,
kan i vissa fall medarbetaren behöva stängas
av under inkubationstiden

[smittskyddsåtgärder-vid-mässling-
handläggning-och-smittspårning.pdf](#)

**Det är viktigt att du som medarbetare
känner till ditt skydd mot mässling.
Vaccinera vid osäkerhet.**

Smittskyddsåtgärder vid mässling - handläggning och smittspårning

Handlingsprogram för hälso- och sjukvårdspersonal och smittskyddsenheter.

Mässling är en av de mest smittsamma luftburna (sprids med aerosol) infektioner som finns och drabbar människor. Smittspårningar är därför ofta omfattande och resurskrävande.

Detta är det första nationella handlingsprogrammet för smittskyddsåtgärder vid mässling och är avsett som ett stöd för hälso- och sjukvårdspersonal och regionala smittskyddsenheter i handläggningen av misstänkta och verifierade mässlingsfall.

Syftet med dokumentet är att effektivisera smittspårningsarbetet runt ett mässlingsfall enligt aktuell evidens och praxis samt att övergå från regionalt till ett gemensamt nationellt arbetssätt.

Handlingsprogrammet är framtaget av en nationell expertgrupp på uppdrag av smittskyddsläkarföreningen, se sid 13.

Vaccination mot mässling för medarbetare- kampanj för arbetsgivare att vaccinera upp sin personal

Vaccinationskampanjen pågår nu och en bit in på januari 26 och gäller den egenägda vården (inkl. SLSO)

Kampanjen innebär att det blir kostnadsfritt för arbetsgivaren att vaccinera sin personal.

För privata vårdgivare samt utanför kampanjtider, gäller alltid: *Arbetsgivaren ska erbjuda vaccination mot mässling om arbetstagare riskerar att utsättas för sjukdomen i arbetet, enligt AFS 2023:10. Av arbetsmiljölagen framgår också att kostnader för vaccination ska bäras av arbetsgivaren.*

[Mässlingsskydd för medarbetare inom vård och omsorg.pdf | Vårdgivarguiden](#)
[Vaccinationsskydd för hälso- och sjukvårdspersonal.pdf | Vårdgivarguiden](#)

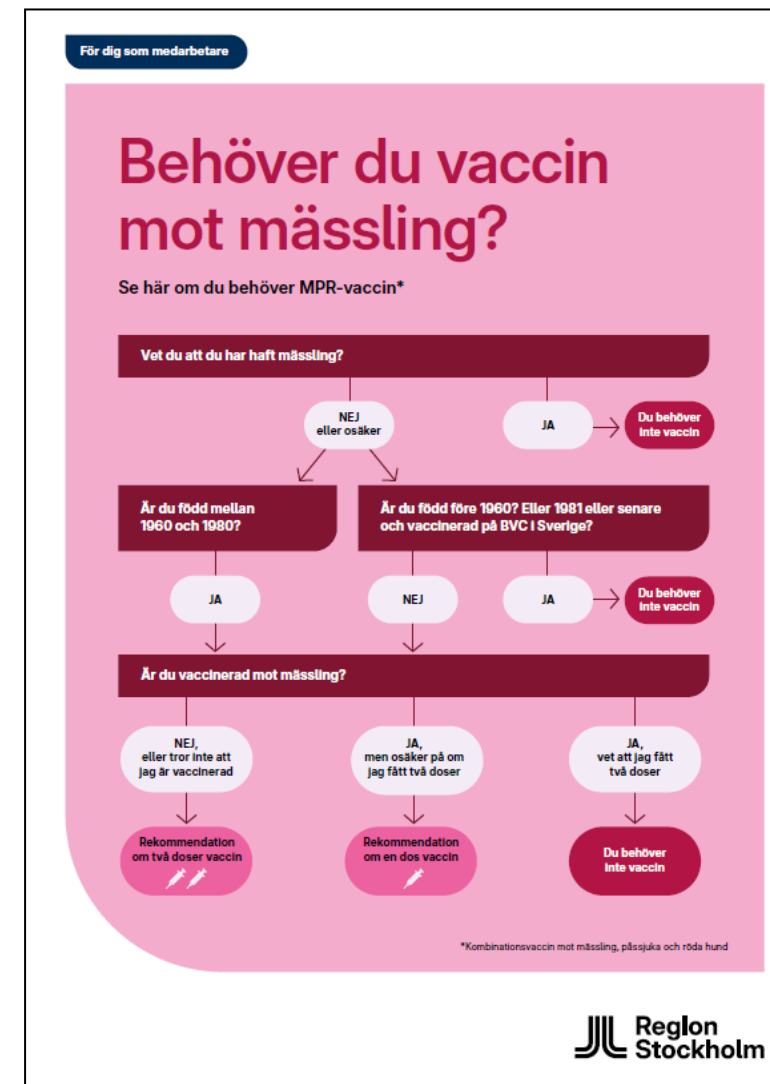
Hur kan du tänka kring ditt skydd?

Flödesschema för bedömning av MPR-vaccinationsbehov

Reflektion av skyddet i befolkningen:

- De flesta födda fram till och med 1965 har haft mässling
- Personer födda i andra länder på 80-talet kan sakna skydd
- Personer födda på 70-talet och som gick i svensk skola vid 12åå har 90% fått minst en dos

[Vaccinationstäckning för vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund 1982–2014 — Folkhälsomyndigheten](#)

Säsongsvirus

Maria-Pia Hergens
Epidemiolog
Smittskydd Stockholm
10 december 2025

Innehåll

- Epiläge
- Kort om vaccinationskampanjen
- Take home message

Statistik för säsongsvirus säsong 2025/2026

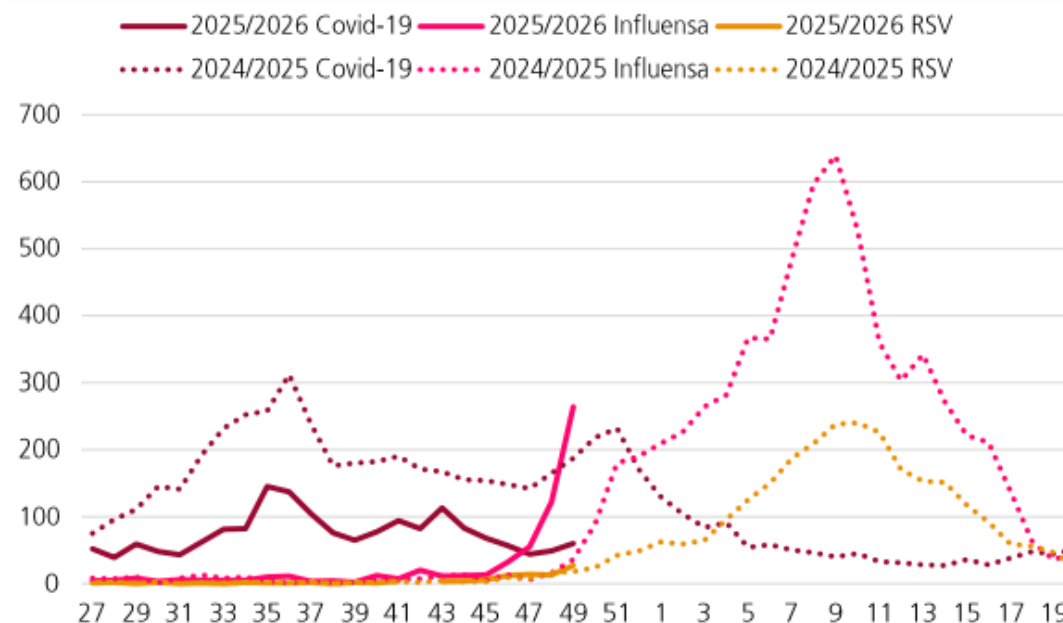
Anmälningar för covid-19 och influensa rapporteras per diagnosvecka. Anmälningar för RSV (respiratoriskt syncytialvirus) är frivilligt för laboratorier och anmäls på provtagningsvecka.

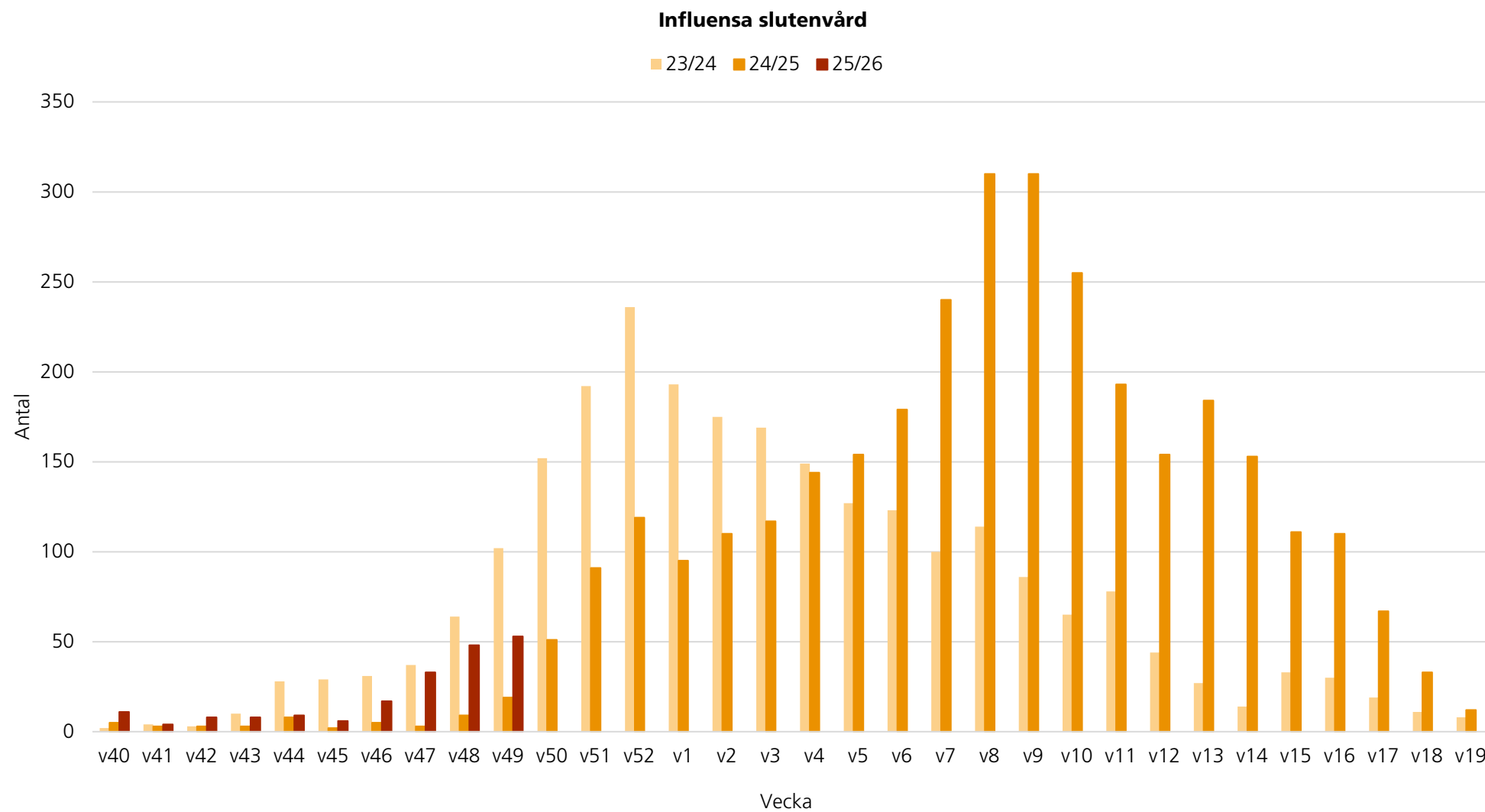
Säsongvirusläget fram till den 7:e december 2025 illustreras i figurerna.

Figur 1 visar antalet anmälda fall av covid-19, influensa och RSV i Sminet per vecka säsong 2024/2025 och säsong 2025/2026

Figur 1. Anmälda fall av covid-19, influensa och RSV säsong 2024/2025 och 2025/2026 per vecka i Stockholms län

H3N2 – Undergrupp K

- En ny genetisk undergrupp av influensa A(H3N2)
- Utgör en ökande andel av sekvenserade prover
- Undergrupp K är av speciellt intresse då förändringarna kan påverka det immunologiska svaret.
- Av de A(H3N2)-prover som hittills sekvenserats i Sverige från vecka 35 och framåt tillhör samtliga (11 stycken) undergrupp K.
- Det är fortfarande för tidigt att dra slutsatser om påverkan på vaccinations-effektivitet för denna nya genetiska undergruppen K.
- Vaccinet innehåller skydd mot tre influensatyper, så även om skyddet skulle bli svagare för en undergrupp är det värdefullt att få skydd mot övriga.
- Vaccinationen väntas också ge skydd mot allvarlig sjukdom. Därför är vaccination av rekommenderade grupper viktigt.

Vaccination mot covid-19 och influensa

Just nu kan personer som rekommenderas vaccination
mot covid-19 och influensa vaccineras kostnadsfritt.

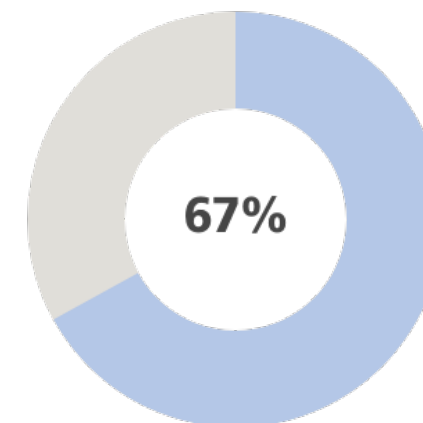
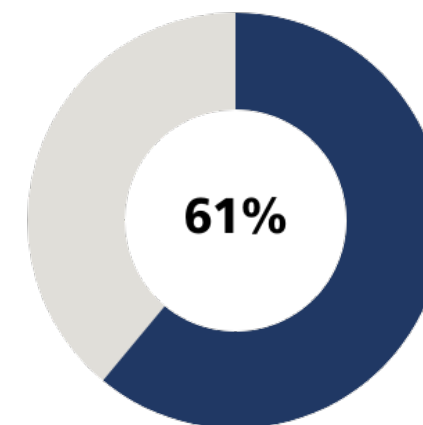
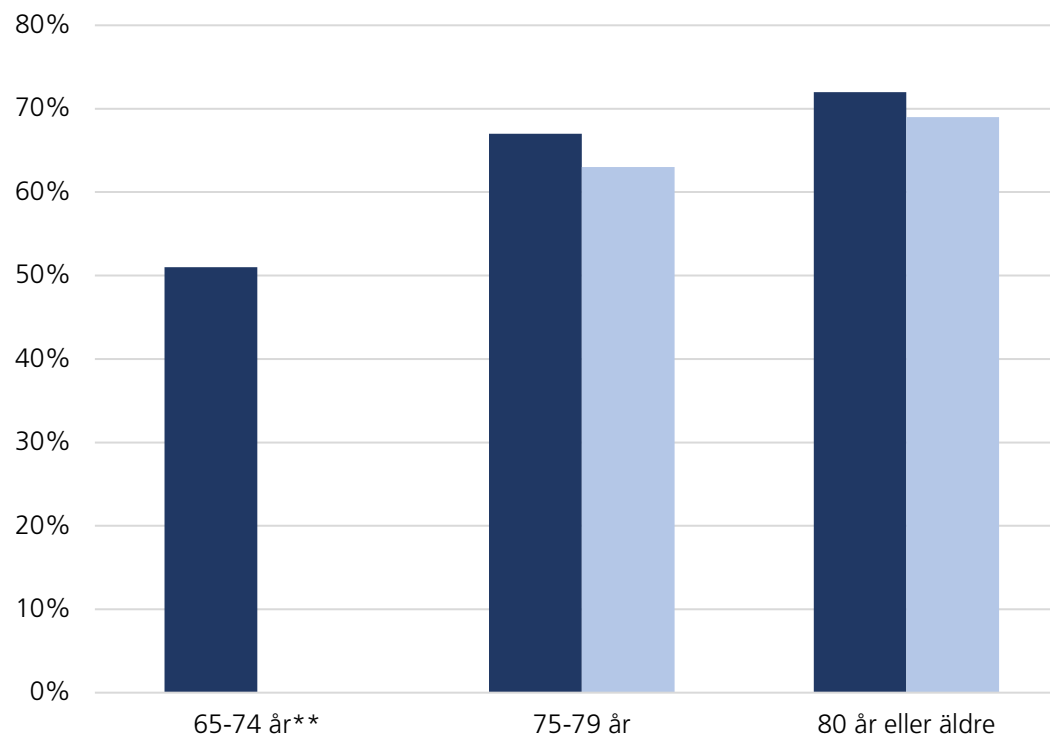

Ta reda på
vad som gäller
och hitta
vaccinatörer här.
regionstockholm.se/vaccination

 Region
Stockholm

Vaccinationskampanjen

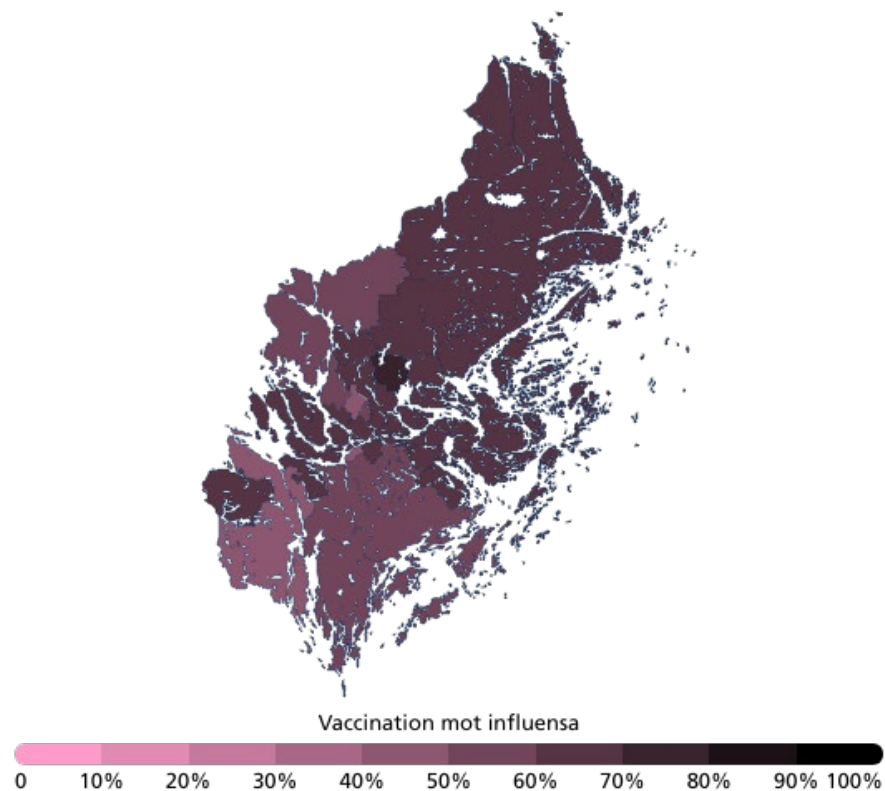
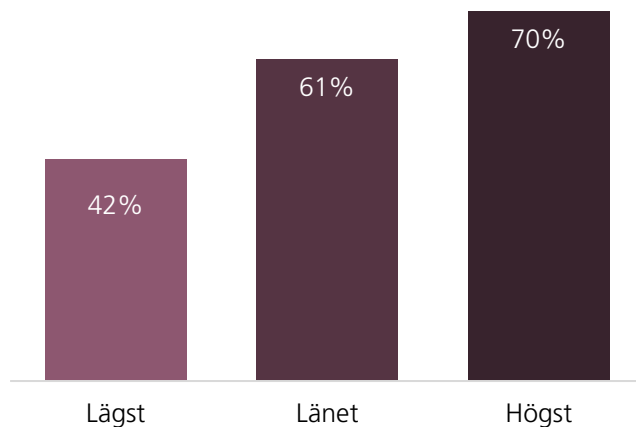
■ Influensavaccin ■ Covidvaccination

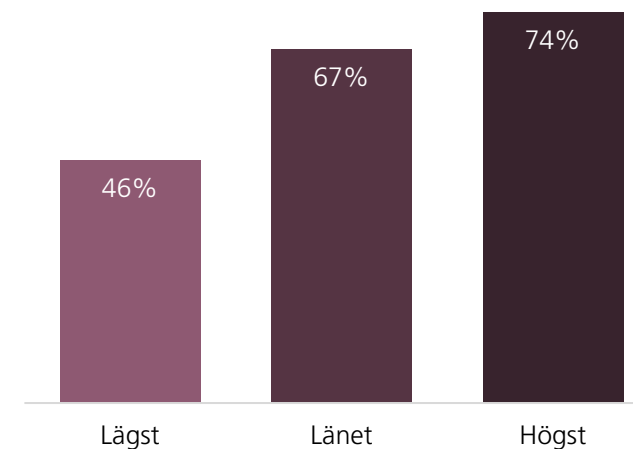
**Endast influensavaccin är rekommenderat
från 65 år

Geografiska skillnader

Vaccinationstäckning
Influensa 65+

Vaccinationstäckning
Covid-19 75+

Vaccinationskampanjen pågår fram till **31 december 2025**

Men ända fram till **31 mars 2026** ska det finnas (begränsad) möjlighet till vaccination, framför allt för personer som är nytillkomna i riskgrupp

Håll dig uppdaterad

- [Säsongsvirus - aktuell statistik.pdf | Vårdgivarguiden](#)
- [Influensa - aktuell statistik.pdf | Vårdgivarguiden](#)
- [Covid-19 och influensa - vaccinationstäckning.pdf | Vårdgivarguiden](#)
- [Virusorsakade infektioner regional vägledning.pdf | Vårdgivarguiden](#)
- [KUL - Luftvägspatogener](#)

Take home message

- Antalet fall av influensa (Influensa A) ökar
- Vaccinera (bra skydd mot svår sjukdom)
- Tänk på de vårdhygieniska rutinerna – minska smittspridning

Hepatit A

Webinarium för Lokalt Smittskyddsansvariga

10 december 2025

Charlotta Rydgård

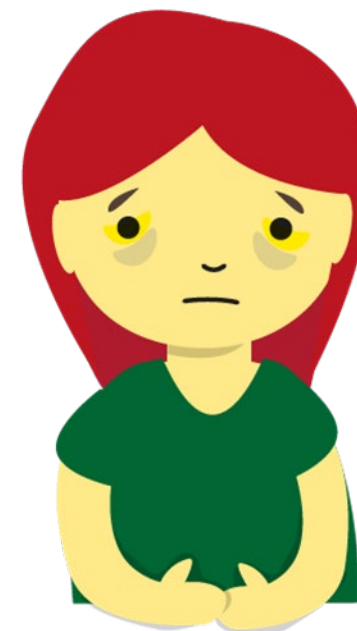
Bitr. smittskyddsläkare

Agenda

- Kort om hepatit A och postexpositionsprefylax
- Hepatit A-utbrott i Europa
- Sammanfattning och take-home-message

Hepatit A

- Fecal-oral smitta
- Inkubationstid 2-6 veckor
- Illamående, bukont, kräkningar, trötthet
- Mörk urin, avfärgad avföring
- Ikterus 70% av vuxna
- Smittsam 2 veckor före symtom - > 1 vecka efter ikterus
- Postexpositionsprofylax (PEP) finns

Skydd mot hepatit A – Pre- och postexpositionsprofylax med vaccin och immunglobulin

PUBLICERAD: 19 DECEMBER 2023 • UPPDATERAD: 12 MAJ 2025 • ARTIKELNUMMER: 25116 •
FOLKHÄLSOMYNDIGHETEN

Riktlinjer för postexpositionsprofylax 2023

Tabell. Val av postexpositionsprofylax utifrån ålder och hälsostatus.

Grupp	Postexpositionsprofylax
Friska kontakter 1–59 år	Hepatit A-vaccin
Kontakter 1–59 år med kronisk leversjukdom eller nedsatt immunförsvar	Hepatit A-vaccin och immunglobulin
Kontakter 60 år och äldre	Hepatit A-vaccin och immunglobulin
Kontakter < 1 år	Immunglobulin

Friska gravida kvinnor erbjuds vaccin likt övriga friska personer

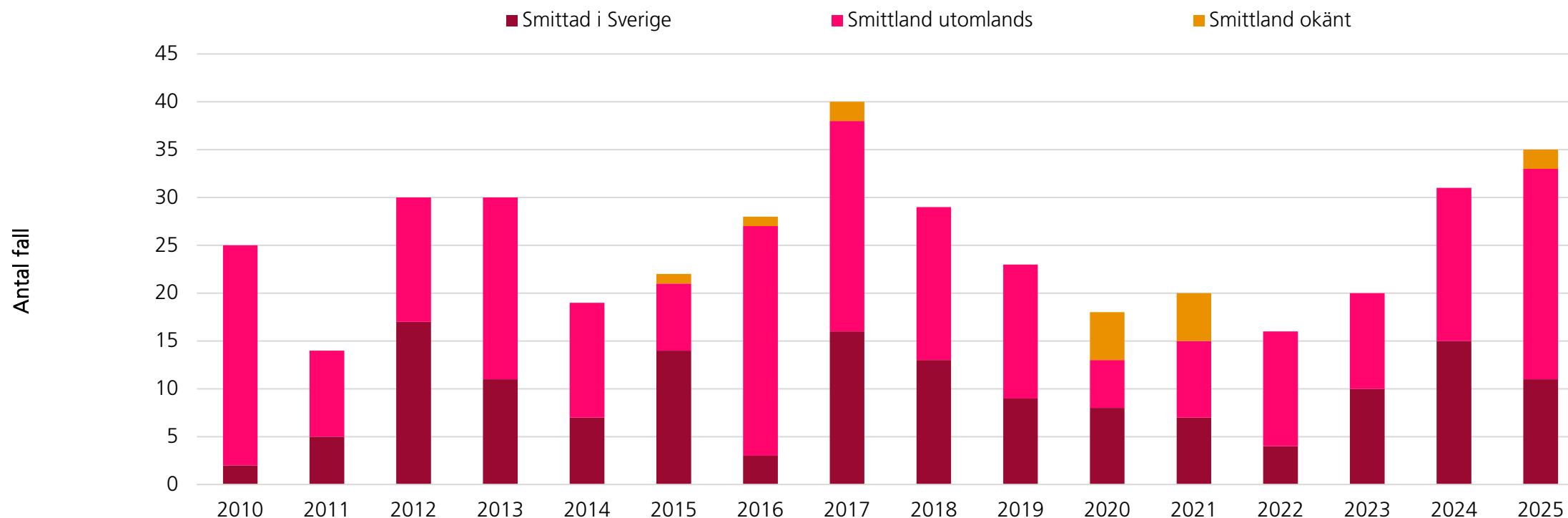
[Skydd mot hepatit A – Pre- och postexpositionsprofylax med vaccin och immunglobulin — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Uppdrag för Smittskydds- och Strama ansvariga på vårdcentral

”Säkerställa att de lokalt Smittskydds-/Stramaansvariga är Smittskyddsläkaren behjälplig i händelse av utbrott med till exempel provtagning, recept eller vaccination. Detta gäller även om patienterna inte är listade på den aktuella mottagningen, men Smittskyddsläkare bedömer att insatserna behöver koordineras geografiskt runt till exempel skola, förskola eller företag”

Rapporterade fall av hepatit A i region Stockholm t.o.m 8 december 2025

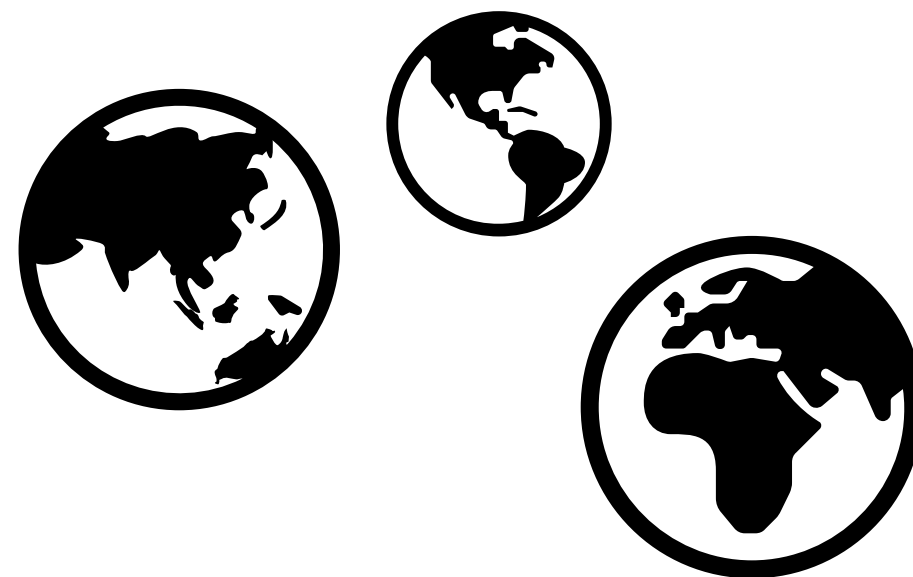
Antal fall av hepatit sjukdomar uppdelat på smittland

Var smittas fallen?

Vanliga smittländer 2024-25

- Sydostasien
(Pakistan, Indien, Bangladesh)
- Afrika (Uganda, Etiopien, Marocko)
- Syd/mellanamerika
- Ofta VFR (visiting friends and family)

Hepatit A i Europa

I juni 2025 rapporterade ECDC om ökat antal hepatit A-fall i Tjeckien, Ungern, Slovakien och Österrike i utsatta grupper i samhället (hemlösa, iv missbrukare m.fl)

[Rapid Risk Assessment: Multi-country outbreak of hepatitis A in the EU/EEA](#)

Oktober 2025: 6 fall i Sverige smittade på resa i Tjeckien och Ungern. Samma genotyper som fallen i utbrottet.

”Vanliga” turister.

Communicable disease threats report, 22 - 28 November 2025, week 48

- Tjeckien, Ungern, Slovakien, Österrike
- Största utbrottet sedan 1989
- > 6000 fall, 39 dödsfall under 2025
- Fallen dominerar i grupper av socialt utsatta men alla åldrar och samhällsskikt drabbade

European Centre for Disease Prevention and Control

An agency of the European Union

 Translate this page

Enter your keyword(s)

Infectious disease topics ▾

Publications and data ▾

Training and tools ▾

About ECDC ▾

Hepatitis A outbreak in the Czech Republic

The Czech Republic is experiencing the second largest outbreak of hepatitis A since 1989, with more than 2000 cases and 27 deaths recorded as of Oct 31. Ed Holt reports.

Graf č. 1 – VHA, ČR, počet případů podle týdne vykazání v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

- Person-personsmitta. Ingen påvisad livsmedelskälla.
- **Tjeckiens Folkhälsoinstitut:**
- "Sjunkande immunitet i befolkningen och dyrt vaccin"
- Hygienåtgärder
- Vaccinationsinsatser

Betydelse för den svenske resenären?

ECDC bedömning av utbrottet i Europa: "låg-moderat risk för vanlig resenär"

- Vaccination ger ett bra skydd
- Östeuropa tillagt som riskområde på 1177
- [Vaccination mot hepatit A - 1177](#)
- Hepatit A-vaccination bör övervägas vid resa till riskområde (ssk person som vistas länge, ska bo enkelt, besöka släktingar/vänner i utsatta områden eller har annan ökad exponering, t.ex. injektionsdrogsbruk, hemlöshet)

Sammanfattning

- Kom ihåg diagnosen hepatit A efter besök i riskområde!
- Uppmuntra till vaccination inför resa till endemiska områden!
- [Hepatit A \(Europa, 2025–\) — Folkhälsomyndigheten](#)
- [Communicable disease threats report, 22 - 28 November 2025, week 48](#)

Vaccinera dig och dina barn före resan

Hepatit A är en smittsam leversjukdom

Hepatit A smittar via mat och dryck

Vaccin skyddar

Vaccinera er minst två veckor före resan*

Kontakta din vårdcentral eller en vaccinationsmottagning för vaccination

* En dos ger skydd för ett år. Efter den andra dosen har du skydd mot hepatit A i minst tre till fyra år. Läs mer på 1177.se

Hur smittar hepatit A?

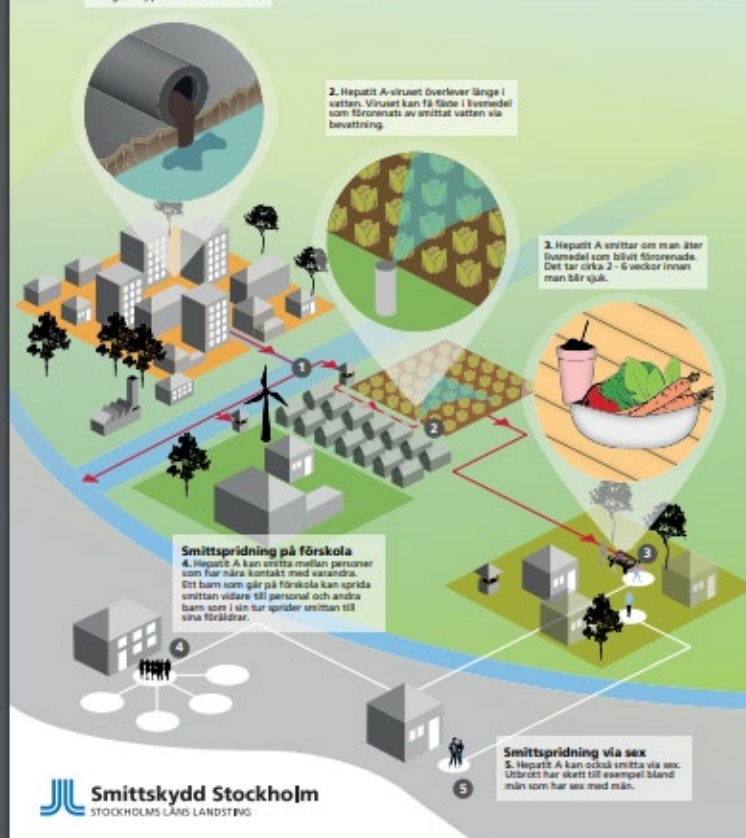
Hepatit A är en vanlig sjukdom i länder med dålig dricksvattenhygien. Viruset smittar via mat och vatten men kan även smitta mellan människor som har nära kontakt, till exempel inom familjen och bland barn på förskola. Hepatit A orsakar inflammation i levern. Symtom är trötthet, illamående, aptitlöshet, diarre och feber. En del får också mörk urin, ljusavföring och gula/bruna ögonvita och huden. Vaccin är bästa skyddet mot hepatit A.

Smittspridning på resan

1. En person smittad med hepatit A utsöndrar viruset via avföringen. Dåligt avlopp kan förorena vatten.

Hur viruset sprids via vatten och mat

Smittspridning mellan personer

Är du man och har sex med män?

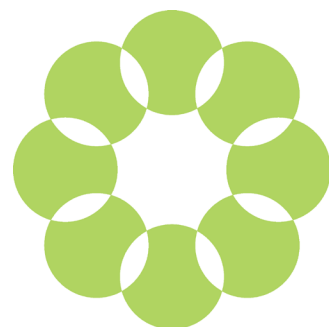
Här kan du få kostnadsfri vaccination mot hepatit A och B!

Hepatit A och B virus kan orsaka en allvarlig inflammation i levern. Hepatit A och B smittar via sex, blodkontakt eller mat/vatten som förorenats. Vaccin skyddar! Läs gärna mer på www.1177.se

Digital terminsträff

Det senaste från Strama Stockholm

Anna-Lena Fastén, allmänläkare, Strama Stockholm
2025-12-10

Antibiotikasmart[®] Sverige

Grattis Scania hlm och
Capio VC Åkermýntan!

[Bli en antibiotikasmart vårdcentral -
Antibiotikasmart Sverige](#)

Furadantin

Det var brist och bristen
skulle ha varat till
halvårsskiftet 2026 men
tydligen finns Furadantin
igen (!)

Självdeklarationen

www.stramastockholm.se

Senast 31 januari 2026

Fortbildning till sköterskor

Via Akademiskt primärvårdscentrum (APC) [Utbildningskalender \(akademisktprimarvardscentrum.se\)](https://akademisktprimarvardscentrum.se)

[Update omvårdnad: Svårläkta sår](#)

10 februari kl 14-16

[Update omvårdnad: Antibiotika och resistens inom geriatriken – vad är sköterskans roll?](#)

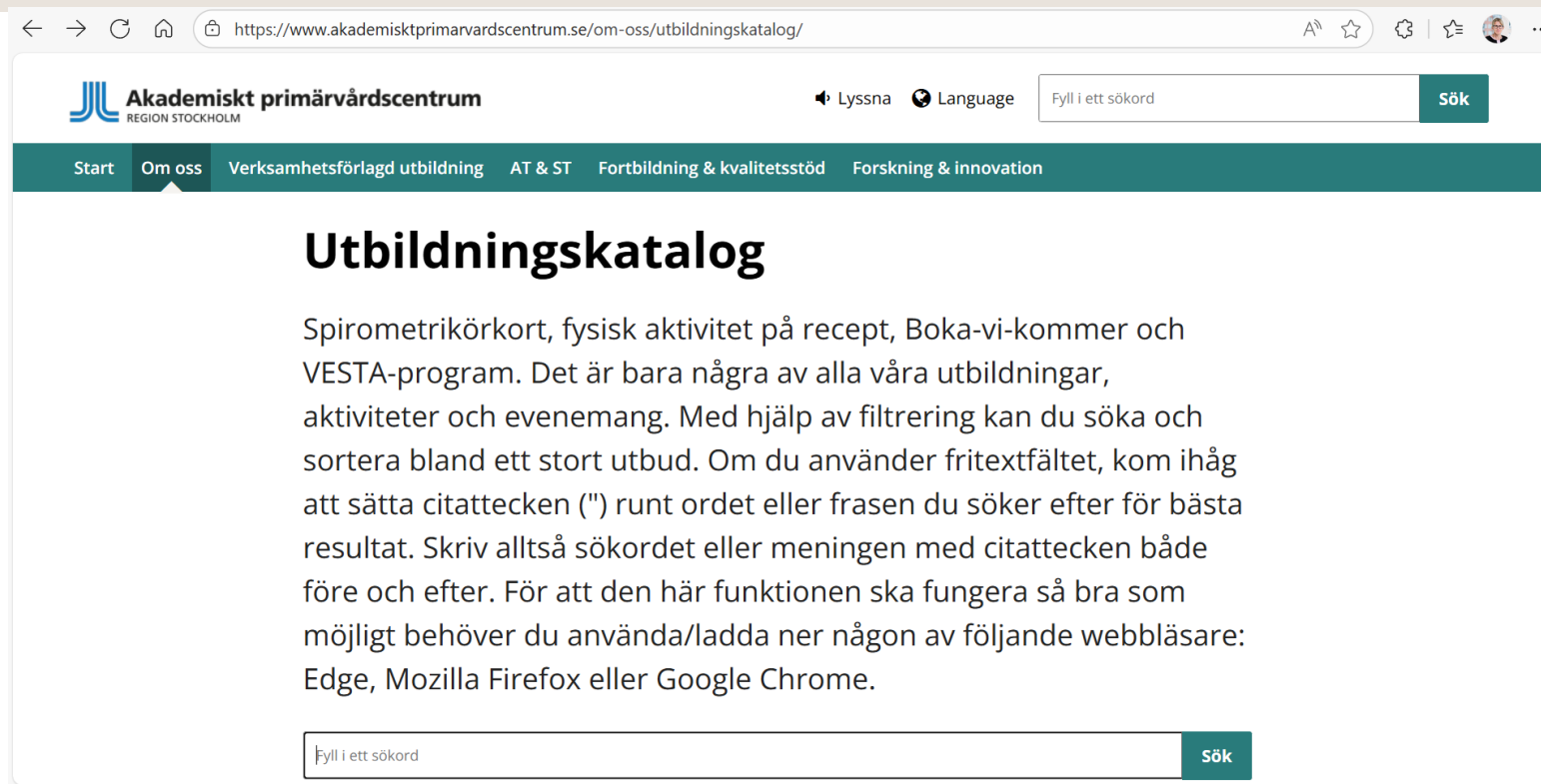
(för er med hemsjukvård och ev äldremottagning) **14 april 14-16**

[Update omvårdnad: Svårläkta sår](#)

via Teams 21 april 14-16

[Update omvårdnad: Urinvägsbesvär symptom och behandling vid UVI, KAD och ABU](#)

19 maj kl 14-16

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://www.akademisktprimarvardscentrum.se/om-oss/utbildningskatalog/>. The website header includes the logo for 'Akademiskt primärvårdscentrum REGION STOCKHOLM', a 'Lyssna' button, a 'Language' dropdown, and a search bar with the placeholder 'Fyll i ett sökord' and a 'Sök' button. The navigation menu has links for 'Start', 'Om oss' (which is highlighted), 'Verksamhetsförlagd utbildning', 'AT & ST', 'Fortbildning & kvalitetsstöd', and 'Forskning & innovation'. The main content area is titled 'Utbildningskatalog' and contains a paragraph of text: 'Spirometrikörkort, fysisk aktivitet på recept, Boka-vi-kommer och VESTA-program. Det är bara några av alla våra utbildningar, aktiviteter och evenemang. Med hjälp av filtrering kan du söka och sortera bland ett stort utbud. Om du använder fritextfältet, kom ihåg att sätta citattecken (") runt ordet eller frasen du söker efter för bästa resultat. Skriv alltså sökordet eller meningen med citattecken både före och efter. För att den här funktionen ska fungera så bra som möjligt behöver du använda/ladda ner någon av följande webbläsare: Edge, Mozilla Firefox eller Google Chrome.' At the bottom of the content area, there is another search bar with the placeholder 'Fyll i ett sökord' and a 'Sök' button.

<https://www.akademisktprimarvardscentrum.se/>

Webbinarier om sår, urinvägar, antibiotika och resistens

Vårmöten 15 och 16 april

Systemgemensamma favoritorordinationer

Systemgemensamma
SLL Klocka Listan
Kontakt vid fel på favorit
Anafylaxi och svår allergisk reaktion
Andningsvägar
Allergisk rinokonjunktivit
Persisterande icke-allergisk rinit
Näspolypos
Återkommande rinosinuit
Pseudokrupp
Astma hos vuxna och barn från 12 år
Astma steg 1 - vb vid symtom högst 2 gånger
Astma steg 2 - kontinuerliga el återkommar
Astma steg 3 - vid kvarstående besvär
Astma steg 4 - tillägg vid behov av mer int
Astma hos barn 6 mån-11 år
Astma barn 6 mån-5 år, kortvariga och lind
Astma barn 6 mån-5 år, svårare infektions
Astma barn 6-11 år - Steg 1, astmabesvär
Astma barn 6-11 år - Steg 2, kontinuerlig b
Astma barn 6-11 år - Steg 3, kvarstående
Astma, akutbeh/korttidsbeh vuxna och barn fr
Astma, akutbeh/korttidsbeh barn <6 år
Kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL)
KOL, steg 1, GOLD A med tillfälliga symtom
KOL, steg 2, GOLD A med behov av regelb
KOL, steg 3, GOLD B eller inledningsvis för
KOL, steg 4, GOLD E
KOL, steg 4, GOLD E, LAMA +LABA
KOL, steg 4, GOLD E, vid upprepade e
KOL, steg 4, GOLD E, tillägg vid kronisk
KOL Akutbehandling/korttidsbehandling

Kontakt vid fel på favorit

Namn	Sparad	Giltig fr.o.m.	Giltig t.o.m.
Vid fel på favorit mejla: strama@regionstockholm.se	2025-01-02		2027-01-02

Mejla om ni hittar en ordination
som inte längre fungerar!

Strama Stockholm

Samverkan mot antibiotikaresistens

strama@regionstockholm.se

www.stramastockholm.se

Tuberkulos i Region Stockholm

- Smittskydd Stockholm ser att ni uppmärksammar tuberkulos
- Region Stockholm har ca 100 fall per år, drygt 50% är smittsamma mer eller mindre

Karolinska laboratoriet har nu uppmärksammat:

- ökat antal sputumprover med frågeställningen tuberkulos från primärvården

Misstanke om aktiv tuberkulos

Vänta med att utreda patienten på egen hand!

Ring istället och rådgör direkt med tuberkulosläkare

- Karolinska sjukhuset, Huddinge 08-123 82942
- Karolinska sjukhuset, Solna 070-5840814